

Nr 275.

Godkänd av första kammaren den 22 maj 1931.

Godkänd av andra kammaren den 22 maj 1931.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående reglering av utgifterna för kapitalökning för budgetåret 1931/1932 i vad angår jordbruksärenden.

(Jordbruksutskottets utlåtanden nr 31, 46, 47, 52, 72, 73 och 75.)

Till Konungen.

Statens utlåningsfonder.

1:o) **Statens avdikningslånefond.** I punkt 1 av den till innevarande riksdag avlätna statsverkspropositionen, avdelning Utgifter för kapitalökning i vad angår jordbruksdepartementet, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) medgiva, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1931/1932 från statens avdikningslånefond bevilja lån å tillhoppa högst 3,000,000 kronor;

b) såsom kapitalökning för sagda fond för budgetåret 1931/1932 anvisa ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förevarande framställning föranleder icke någon riksdagens erinran.

Riksdagen har fördenskull

a) medgivit, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1931/1932 från statens avdikningslånefond bevilja lån å tillhoppa högst 3,000,000 kronor;

b) såsom kapitalökning för sagda fond för budgetåret 1931/1932 anvisat ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor.

Beträffande sättet för anskaffande av de till kapitalökning erforderliga medlen anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut.

2:o) **Egnahemslånefonden.** Under punkt 2 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) medgiva, att Kungl. Maj:t må för 1932 bevilja statslån från egna-

hemslånefonden intill ett belopp av 20,000,000 kronor, därav 14,500,000 kronor för jordbrukslägenheter och 5,500,000 kronor för bostadslägenheter; med rätt dock för Kungl. Maj:t att, därest förhållandena skulle därtill giva anledning och i den mån så utan förfång för lånerörelsen för jordbruksändamål kan ske, för bostadslägenheter taga i anspråk större belopp än det sist angivna;

b) såsom kapitalökning för sagda fond för budgetåret 1931/1932 anvisa ett reservationsanslag av 8,000,000 kronor.

Riksdagen, som icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, har

a) medgivit, att Kungl. Maj:t må för 1932 bevilja statslån från egna-hemslånefonden intill ett belopp av 20,000,000 kronor, därav 14,500,000 kronor för jordbrukslägenheter och 5,500,000 kronor för bostadslägenheter; med rätt dock för Kungl. Maj:t att, därest förhållandena skulle därtill giva anledning och i den mån så utan förfång för lånerörelsen för jordbruksändamål kan ske, för bostadslägenheter taga i anspråk större belopp än det sist angivna;

b) såsom kapitalökning för sagda fond för budgetåret 1931/1932 anvisat ett reservationsanslag av 8,000,000 kronor.

Beträffande sättet för anskaffande av de för kapitalökning erforderliga medlen anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut.

3:o) Jordförmedlingsfonden. Under punkt 3 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen

a) att av jordförmedlingsfondens kapitalbehållning må under 1932 till jordanskaffningslån åt hushållningssällskap av statens egnahemsstyrelse disponeras tillhoppa högst så stort belopp, att vad som utestår i beviljade jordanskaffningslån icke vid något tillfälle under sagda år må överstiga 1,500,000 kronor;

b) att den del av jordförmedlingsfondens till ny utlåning disponibla kapitaltillgång, som ej anvisas såsom jordanskaffningslån, må under 1932 av Kungl. Maj:t användas för utlämnande av förlagslån åt aktiebolag och föreningar.

Riksdagen, som icke funnit skäl till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har medgivit,

a) att av jordförmedlingsfondens kapitalbehållning må under 1932 till jordanskaffningslån åt hushållningssällskap av statens egnahemsstyrelse disponeras tillhoppa högst så stort belopp, att vad som utestår i beviljade jordanskaffningslån icke vid något tillfälle under sagda år må överstiga 1,500,000 kronor;

b) att den del av jordförmedlingsfondens till ny utlåning disponibla kapitaltillgång, som ej anvisas såsom jordanskaffningslån, må under 1932 av Kungl. Maj:t användas för utlämnande av förlagslån åt aktiebolag och föreningar.

4:o) **Täckdikningslånefonden.** Under punkt 4 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom kapitalökning för täckdikningslånefonden anvisa för budgetåret 1931/1932 ett reservationsanslag av 550,000 kronor.

Mot det av Kungl. Maj:t begärda kapitalökningsanslaget har riksdagen intet att erinra. Riksdagen har sålunda såsom kapitalökning för täckdikningslånefonden anvisat för budgetåret 1931/1932 ett reservationsanslag av 550,000 kronor.

Beträffande sättet för ifrågavarande medels anskaffande anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut.

5:o) **Fonden för fiskerinäringens befrämjande.** Under punkt 5 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom kapitalökning för fonden för fiskerinäringens befrämjande anvisa för budgetåret 1931/1932 ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

Mot det av Kungl. Maj:t äskade kapitalökningsanslaget har riksdagen intet att erinra.

Riksdagen har sålunda såsom kapitalökning för fonden för fiskerinäringens befrämjande anvisat för budgetåret 1931/1932 ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

Beträffande sättet för ifrågavarande medels anskaffande anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut.

6:o) **Kraftledningslånefonden.** Under punkt 6 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att lån ur kraftledningslånefonden må under år 1931 beviljas till ett belopp av högst 1,100,000 kronor.

I två inom riksdagen väckta, likalydande motioner, nämligen I:104 och II:211, har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att å lånebelopp, lyftat från kraftledningslånefonden, skall erläggas årlig ränta med 4 procent; att riksdagen måtte bevilja tilläggsanslag till nämnda fond, så att inom tre år under densamma ställda kapitalbelopp uppgår till 25,000,000 kronor; samt att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att formerna för åstadkommande av säkerhet för lånen måtte förenklas, i den mån så kan ske, utan att tryggheten för lånens återbetalning äventyras.

Under åberopande av jordbruksutskottets av riksdagen godkända utlåtande nr 52 får riksdagen

1) anmäla, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning medgivit, att lån ur kraftledningslånefonden må under år 1931 beviljas till ett belopp av högst 1,100,000 kronor,

2) med anledning av motionerna I:104 och II:211 anhålla, att Kungl.

Maj:t ville i samband med den i statsverkspropositionen bebadade undersökningen angående statens investeringar av lånekapital och detta kapital nuvarande och framtida förräntning jämväl utreda frågan om räntan å lån från kraftledningslånefonden samt därvid även överväga de i motionerna i övrigt framförda synpunkter.

7:o) **Gödselvårdslånefonden.** Under punkt 7 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda förelagd riksdagen, såsom kapitalökning för gödselvårdslånefonden beräkna för budgetåret 1931/1932 ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 30 januari 1931 avlåten proposition nr 65 under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen, bland annat,

1) att godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade ändringar i gällande villkor för lån från gödselvårdslånefonden;

2) att såsom kapitalökning till gödselvårdslånefonden för budgetåret 1931/1932 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 205, anmält har riksdagen

a) godkänt av departementschefen förordade ändringar i gällande villkor för lån från gödselvårdslånefonden;

b) såsom kapitalökning till gödselvårdslånefonden för budgetåret 1931/1932 anvisat ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

8:o) **Statens mejerilånefond.** Under punkt 8 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom kapitalökning för statens mejerilånefond anvisa för budgetåret 1931/1932 ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor.

Riksdagen har fäst sig vid att lantbruksstyrelsen beräknat det erforderliga kapitaltillskottet till ifrågavarande fond för budgetåret 1931/1932 till 3,000,000 kronor, under det att Kungl. Maj:ts förslag innebär beviljande av sådant tillskott till ett till 2,000,000 kronor begränsat belopp. Då, såsom departementschefen ock antytt, någon erfarenhet ännu icke kunnat vinnas om vilken omfattning lånerörelsen kan komma att taga — fonden inrättades genom beslut av 1930 års riksdag — anser sig riksdagen böra biträda Kungl. Maj:ts förslag. Med hänsyn till det med ifrågavarande fond avsedda syftet och i betraktande av den intensiva utveckling, vari mejerihanteringen glädjande nog synes vara stadd, vill riksdagen emellertid framhålla angelägenheten av att fondens kapital hålles uppe vid sådant belopp, att lånebehovet kan behörigen tillfredsställas.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen

såsom kapitalökning för statens mejerilånefond anvisat för budgetåret 1931/1932 ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut.

9:o) **Lånefond för inköp av avelshingstar av ardenerrras.** Under punkt 9 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) besluta, att en fond skall inrättas, benämnd lånefonden för inköp av avelshingstar av ardenerrras, från vilken fond, som skall förvaltas av statskontoret, statslån må i mån av tillgång tilldelas hushållningssällskap, som förklarar sig villigt att inom sällskapetets område utlämna lån för inköp av avelshingstar av ardenerrras och inom vars område ardenerravel bedrivs samt goda förutsättningar finnas för sådan avel;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med vad departementschefen tillstyrkt, utfärda erforderliga bestämmelser för erhållande och tillgodonjutande av lån ur ifrågavarande fond;

c) medgiva, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1931/1932 från fonden bevilja lån intill ett belopp av 200,000 kronor;

d) såsom kapital för nämnda fond för budgetåret 1931/1932 anvisa ett reservationsanslag av 200,000 kronor.

Under åberopande av jordbruksutskottets av riksdagen godkända utlåtande nr 72, punkt 9, får riksdagen anmäla, att riksdagen

a) beslutat, att en fond skall inrättas, benämnd lånefonden för inköp av avelshingstar av ardenerrras, från vilken fond, som skall förvaltas av statskontoret, statslån må i mån av tillgång tilldelas hushållningssällskap, som förklarar sig villigt att inom sällskapetets område utlämna lån för inköp av avelshingstar av ardenerrras och inom vars område ardenerravel bedrivs samt goda förutsättningar finnas för sådan avel;

b) bemyndigat Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med vad departementschefen i statsverkspropositionen tillstyrkt med av jordbruksutskottet i nyssnämnda utlåtande föreslagen jämkning, utfärda erforderliga bestämmelser för erhållande och tillgodonjutande av lån ur ifrågavarande fond;

c) medgivit, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1931/1932 från fonden bevilja lån intill ett belopp av 200,000 kronor;

d) såsom kapital för nämnda fond för budgetåret 1931/1932 anvisat ett reservationsanslag av 200,000 kronor.

Beträffande sättet för ifrågavarande medels anskaffande anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut.

10:o) **Statens fjäderfållånefond.** Under punkt 10 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen före-

lagd, såsom kapital för lånefond för befrämjande av avsättningen av ägg, fläsk m. m. beräkna för budgetåret 1931/1932 ett reservationsanslag av 200,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 13 mars 1931 avlåten proposition, nr 204, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen, bland annat, att

dels besluta, att en fond, benämnd statens fjäderfållånefond, skall inrättas, från vilken lån må utlämnas till ekonomiska föreningar med ändamål att främja avsättningen av ägg för anläggande, inrättande eller inköp av packerier samt lager- och konserveringslokaler för ägg med tillhörande inredning och teknisk utrustning eller för ombyggnad eller tillbyggnad av sådana packerier och lokaler eller ock för vidtagande i dylika av tekniska förbättringar,

dels medgiva, att lån ur statens fjäderfållånefond må utlämnas i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen tillstyrkta grunder,

dels ock såsom kapital för statens fjäderfållånefond å riksstaten för budgetåret 1931/1932 bland utgifter för kapitalökning under rubrik statens utlåningsfonder anvisa ett reservationsanslag av 200,000 kronor.

På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 281, anmäler har riksdagen dels beslutat, att en fond, benämnd statens fjäderfållånefond, skall inrättas, från vilken lån må utlämnas till ekonomiska föreningar med ändamål att främja avsättningen av ägg för anläggande, inrättande eller inköp av packerier samt lager- och konserveringslokaler för ägg med tillhörande inredning och teknisk utrustning eller för ombyggnad eller tillbyggnad av sådana packerier och lokaler eller ock för vidtagande i dylika av tekniska förbättringar,

dels medgivit, att lån ur statens fjäderfållånefond må utlämnas i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen tillstyrkta grunder,

dels ock såsom kapital för statens fjäderfållånefond å riksstaten för budgetåret 1931/1932 bland utgifter för kapitalökning under rubrik statens utlåningsfonder anvisat ett reservationsanslag av 200,000 kronor.

Stockholm den 22 maj 1931.

Med undersåtlig vördnad.